

Alþingi
Erindi nr. P 140/616
komudagur 2.12.2011

Alþingi - Umhverfis- og samgöngunefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

UMHVERFISSTOFNUN

Reykjavík, 29. nóvember 2011
Tilvísun: UST20111100201/pek

Umsögn um frumvarp til laga um náttúruvernd (akstur utan vega o.fl.), 225. mál.

Með tölvubréfi, dags. 17. nóvember 2011, sendi nefndarsvið Alþingis Umhverfisstofnun til umsagnar frumvarp til laga um náttúruvernd (akstur utan vega o.fl.) 225. mál

Umhverfisstofnun hefur farið yfir framangreint frumvarp og hefur haft tækifæri að koma að sínum athugasemdum á fyrri stigum. Þrátt fyrir það hefur stofnunin enn athugasemdir við tillögu að breytingu á 37. gr. laganna.

Í 3. gr. frumvarpsins eru lagðar til breytingar á 37. gr. laga um náttúruvernd. Umhverfisstofnun vill undirstrika mikilvægi verndunar þeirra náttúrufræðistofna sem tilgreindar eru í frumvarpinu en hefur efasemdir um að það stjórnþæki sem valið er í frumvarpinu skili þeim árangri sem að er stefnt.

Umhverfisstofnun bendir á að lagt er til að skylt verði að leita umsagnar um framkvæmdir óháð því hvort umsagnar hafi verið leitað hjá umhverfisyfirvöldum á fyrri stigum sbr. 33. gr. sömu laga en þar segir að leita skuli umsagnar Umhverfisstofnunar og náttúruverndarnefnda, sbr. 11. gr., við gerð svæðis- og aðalskipulagsáætlana og verulegar breytingar á þeim og við álit um mat á umhverfisáhrifum. Umhverfisstofnun veitir umsögn sína um skipulagslýsingu aðalskipulags sem og tillögu að auglýsingu að aðalskipulagi. Sama ferli er varðandi breytingar á aðalskipulagi. Jafnframt veitir Umhverfisstofnun umsögn um öll deiliskipulög þar sem fjallað er um framkvæmdir sem eru matskyldar skv. lögum um mat á umhverfisáhrifum. Umhverfisstofnun veitir jafnframt umsögn um þær framkvæmdir sem falla undir 2. viðauka laga nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum framkvæmda og meta þarf hvort að háðar séu mati á umhverfisáhrifum. Jafnframt er bent á að skv. 2. ml. 1. mgr. 38. gr. laganna skal leita umsagnar og tilkynna Umhverfisstofnun um framkvæmdir þar sem hætta er á að spillt verði öðrum náttúruminum á náttúruminjaskrá, sbr. 67. og 68. gr. náttúruverndarlaga.

Umhverfisstofnun vill benda á að í öllum tilvikum hefur verið leitað til umsagnar annars stjórnvalds fyrr í ferlinu og að ekki nægi að leita umsagnar Náttúrufræðistofnunar Íslands á framkvæmdastigi sbr. tillögu til breytinga á 37. gr. heldur kann einnig að vera nauðsynlegt að leita umsagnar Umhverfisstofnunar á því stigi ef svæði er á náttúruminjaskrá. Jafnframt er verið fjölga umsögnum á framkvæmdarstigi þar sem núgildandi 37. gr. laganna gerir ekki ráð fyrir því að leitað sé umsagnar á framkvæmdarstigi ef leitað hefur verið umsagnar á

aðalskipulagsstigi skv. 33. gr. nvl.

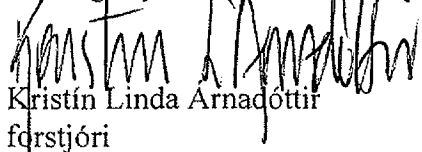
Umhverfisstofnun bendir á að veruleg vinna felst í að veita þær umsagnir sem skylt er að veita skv. lögnum í dag eða mun meiri vinna en fyrirhugað var. Ekki hefur verið gerð könnun á því hvaða árangri þær umsagnir hafa skilað t.d. í að draga úr áhrifum framkvæmda enda er hér einungis um að ræða umsögn sem viðeigandi leyfisveitandi skal taka til skoðunar en hefur ekki skyldu til að fylgja. Stofnunin telur mikilvægt að slíkt mat fari fram áður en notkun þess stjórnækis er aukin verulega eins og hér er lagt til svo tryggt verði að verkefnið komi ekki niður á mikilvægum náttúrufarsrannsóknum og vöktun. Í umsögn fjármálaráðuneytis kemur fram að gera verði ráð fyrir að nýjum útgjöldum sé mætt innan núverandi útgjaldaramma því verður að mati stofnunarinnar að vera tryggt að þetta stjórnækni skili sem bestum árangri miðað við það fjármagn sem er til staðar.

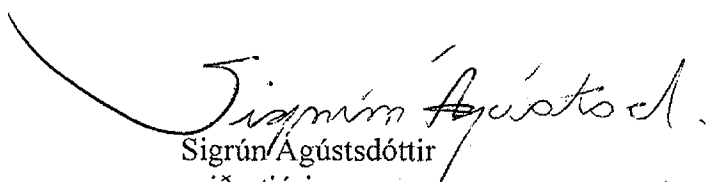
Lög um mat á umhverfisáhrifum framkvæmda mæla fyrir um sérstaka aðferðafræði við mat á áhrifum framkvæmda með tilliti til eðlis framkvæmda og eiginleika þess svæðis þar sem fyrirhugað er að framkvæmdir fari fram. Þegar lög kveða á um að leitað sé álits eða leyfis umhverfisyfirvalda á framkvæmdum liggur það í hlutarins eðli að verið er að mæla fyrir um einhvers konar mat þess stjórnvalds á því hver áhrifin á náttúruna kunna að vera. Fyrir skömmu rann út umsagnarfræstur umhverfisráðherra um drög að frumvarpi til laga um breytingar á lögum um mat á umhverfisáhrifum sem munu hafa það í för með sér að fleiri framkvæmdir verða tilkynningaskyldar til ákvörðunar um matsskyldu heldur en nú, verði það að lögum. Í athugasemdum sem fylgja frumvarpinu kemur fram að breytingin muni hafa í för með sér fjölgun tilkynninga til ákvarðana um matsskyldu til Skipulagsstofnunar frá framkvæmdaraðilum. Reynt verði að draga úr áhrifum þeirrar fjölgunar með því að taka upp einfaldari málsmeðferð fyrir þær framkvæmdir sem ekki hafa verið tilkynningaskyldar til ákvörðunar um matsskyldu fram að þessu.

Umhverfisstofnun telur nauðsynlegt að áhrif þessar tveggja tillaga verði metin saman enda virðist sem markmiðið sé að taka upp einfaldari málsmeðferð í öðru frumvarpinu, þ.e. draga m.a. úr umsögnum meðan frumvarp til laga um breytinga á lögum um náttúruvernd gangi í aðra átt. Jafnframt telur Umhverfisstofnun mikilvægt að tekið sé á því með skýrum hætti hvernig bregðast eigi við ef ekki er leitað umsagnar viðeigandi stjórnvalds.

Umhverfisstofnun telur jafnframt mikilvægt að kveðið sé á um með skýrum hætti hvenær gagnagrunnur 3. gr. frumvarpsins til sbr. 4. mgr. nýrrar 37. gr. eigi að vera tilbúin þannig að sveitarfélögum og framkvæmdaraðilum sé ljóst hvenær leita beri umsagnar viðeigandi aðila samkvæmt greininni. Samanber 5. gr. frumvarpsins þar sem sett er krafa um hvenær kortagrunnur eigi að vera tilbúinn og lagaskilaregla þar til hann hefur verið gefinn út fyrir einstök landsvæði.

Virðingarfyllst

Kristín Linda Arnadóttir
fyrstjóri

Sigrún Agúsdóttir
sviðsstjóri